

В. „Народно Съзнание“ из-
лиза единъжъ въ недѣлята—
въ Сяббота.

Цѣната му е:

За година лева 6.
„ 6 мѣсеца „ 3.
„ 3 „ „ 2.

Единъ брой 15 стотинки.

НАРОДНО

СЪЗНАНИЕ

ПОЛИТИЧЕСКО-КНИЖОВЕНЪ ВѢСТНИКЪ.

ГОД. I

ШУМЕНЪ, 30 ЯНУАРИЙ 1888 Г.

БРОЙ 29.

Отъ Администрацията.

Молимъ почитаемитѣ абонати на вѣстника ни да побързатъ съ вни-
санието на абонамента си за I-то и
II-то шестмѣсечие, а платившитѣ
I-то — за второто шестмѣсечие. Имаме
голъма нужда.

Шуменъ, 29-ий Януарий 1888 год.

Настоящата седмица се ознамѣнова съ
двѣ важни събития: обнародването на
Австро-Германския съюзенъ трактатъ и
рѣчта на князь Бисмарка въ Райхстага.

Слѣдъ тревожитѣ извѣстия, които и-
махме прѣзъ мнѣхлата недѣля, тия двѣ
събития изново дадохъ на цѣлия свѣтъ
надѣжда за опазването на европ. миръ. Съ
обнародването на съюзния трактатъ, цен-
тралнитѣ европейски държави искаха да
снѣматъ отъ себе си всѣко обвинение, че
тѣ искатъ да застрашатъ мирътъ и да
прѣдставятъ прѣдъ свѣта, че тоя съюзъ
е само за взаимно забраняване отъ на-
паденията на Русия или Франция.

Словото на германския канцлеръ про-
изведе много по-голъмъ интересъ въ цѣ-
лия европейски печатъ, отъ колкото об-
народването на съюзния договоръ. Князь
Бисмаркъ се произнася твърдѣ лѣстно за
президента на Френската республика и за
публичното мнение на Франция. Той каз-
ва, че президента е приятелъ на мирътъ
и че и общественото мнение е въ него-
ва полза. Колкото за Русия, искава ед-
но увѣрение, че Германия не трѣбва да
се бои отъ едно нападение отъ нейна страна.

При всички тия увѣрениа, голѣма частъ
въ европейския печатъ не е напълно у-
вѣрѣна, че мирътъ е гарантиранъ, и че
да ли верѣдъ тия увѣрениа войната не
ще избухне ненадѣйно. Най-вече англий-
ския и френския печатъ нѣматъ пълно до-
вѣрие въ миролюбивитѣ увѣрениа на ди-
пломатитѣ. Това си недовѣрие тѣ идатъ
да потвърдятъ съ извѣстията си за сил-
нитѣ военни приготовления въ цѣла Ев-
ропа. Слѣдъ рѣчта на кн. Бисмарка, гер-
манския Райстагъ е приелъ безъ противо-
рѣчие проектътъ относително единъ заемъ
отъ 280 милиона марки за войската. Ед-
на телеграмма отъ Римъ явява, че Ита-
лианското правителство е рѣшено, прѣдъ
видъ на направлението, което случкитѣ
взематъ въ Европа, да се възползува отъ
първия случай за извикване войскитѣ си
изъ Масау. Тия сж работи, които не го-
ворятъ въ полза на мирътъ.

Читателитѣ ни ще сръщатъ въ дѣл-
ния брой на вѣстника ни, както съюзния
договоръ мѣжду Австрия и Германия, тъй
и едно съкращение отъ рѣчта на князь
Бисмарка.

Гдѣ е спасението?

Цѣли десетъ години брой нашето съ-
ществуване, като самостоятелна държа-
вица, като самостоятелна политическа е-
диница; цѣли десетъ години, повтаряме,
ний се радваме на единъ свободенъ жи-
вотъ съ свое правителство, своя войска и
свои господари въ домътъ си. Да, слѣдъ
тѣжкото турско робство, слѣдъ нечутитѣ
тѣглила отъ страна на инвѣрцитѣ, ний,
българитѣ, се намѣрихме въ неопикуема
радостъ, когато видѣхме, че зората на сво-
бодата огрѣ, слѣдъ потоци кърви, наше-
то мило бащино огнище. Поне половина-
та отъ това огнище бѣше вече свободно.
Съ голѣмо присърдце, съ неопикуема ра-
достъ, ний приехме тая скъпа свобода—
първата частъ отъ нашия девизъ: „свобода
или смъртъ“. Какви блаженни време-
на бѣха тѣ за българина, какво въоду-
шевление ни обземаше тогава, какви бла-
ги надѣжди изпълняваха тогава сърдцата на
всички ни. Всички се въодушевявахме
отъ мисълта: да направимъ венчката си
енергия за вътрѣшното урѣждане на
татковината си, за нейното прѣуспѣвание
въ морално и материално отношение. Тая
мисль бѣше обща за всички ни и ний
не можахме никога да си прѣдставиме, че
и самитѣ водители на народа не ще се
въодушевяватъ отъ нея. Като нови въ по-
литическото поприще, а още по-вече ка-
то въсхитени всички отъ свободата на
земия ни, не можахме и друго яче да
мислимъ или по-право, не можахме да
се върнемъ въ историята на съсед-
нитѣ намъ държави и да почерпимъ
отъ нея примѣръ за себе си, а си оста-
нахме хладнокрѣвни къмъ всичко зло, ко-
ето можеше да ни сполѣти слѣдъ време
отъ погрѣшкитѣ или отъ нечистосърдечи-
ето на нѣкоп, да не кажемъ на всички,
отъ водителитѣ ни.

За народа, за массата, тая погрѣшка
е простителна. Народътъ не можеше да
поглѣдне съ недовѣрие на едно безцѣнно
добро, което му се правеше отъ страна
на други; той не можеше и да си прѣд-
стави, че една милостиня дадена отъ по-
големия братъ слѣдъ най-големитѣ тѣгли-
ла на по-малкия братъ, ще трѣбва нѣко-
га да се заплаща съ други тѣглила. Нѣ-
маше даже най-малки причини българския
народъ да си помисли това. Но за води-
телитѣ на народа, за тия лица, на които
той напълно бѣше се прѣдалъ въ рѣцѣтъ,
не бѣше неизвѣстна фалшивата почва, на
която ний бѣхме исправени на нога. Тѣ
трѣбваше много добръ да съзнаятъ това
и всичкитѣ имъ дѣла въ вънкашната по-
литика трѣбваше да иматъ за начало за-
ягчаването на тая почва чрѣзъ едно бла-

го разумно държание, чрѣзъ едно умѣние
да отблѣскватъ всѣка причина за раскла-
тането ѝ, а, заедно съ това, и за по-
тжането ни въ нея.

За съжаление, ний не можемъ да не
искажемъ горчивата истина, че именно на-
шитѣ държавни мъжии не сж съумѣли да
трѣгнатъ по истинския пътъ, да отблѣс-
натъ съ едно умѣние вънкашнитѣ посѣ-
гателства върху нашата независимостъ. Тѣмъ
на по-вечето, е било и е по-вече при-
сърдце да тургатъ своитѣ амбиции и сво-
итѣ интереси по-горѣ отъ независимостъ-
та на отечеството ни, когато е бивало
време за доброто на това отечество да ги
жертвуватъ поне малко. Тѣмъ е било по-
скъпо своето благо, отъ колкото е било
това на татковината ни.

Но само нашитѣ водители ли сж вино-
вати за кризата, въ която е тикната дър-
жавицата ни и да ли тѣ сж пакъ вино-
вати гдѣто не могатъ да я испримчатъ и
до сега отъ нея? Не. Всѣки отъ насъ съ-
знава, че, благодарение на мѣстото, което
ний заемаме на Европейския континентъ,
нашитѣ вънкашни врагове сж твърдѣ мно-
го и тѣ сж единъ отъ главнитѣ виновници
на злото, което днѣсь гложди коститѣ на
България и което, може би, ще я завле-
че въ пропастъта, ако не съумѣе да я
спасиме до като вече не бѣде късно. Но
при всичко това ний не можемъ да не
признаемъ, че най-големитѣ виновници на
това зло сж най-първо нашитѣ водители,
а послѣ вънкашнитѣ неприятели. Това го
искаваме съ болка на сърдцето си, като
съзнаваме сами, че е позорно за народ-
ността ни гдѣто нашата нетактичностъ
въ водене на работитѣ, нашия егоизмъ
и нашето користолюбие сж главнитѣ при-
чини на това зло.

Но, да се обяснимъ, за да не ни об-
винятъ читателитѣ въ пессимизмъ.

До злокобната 1881 година държавни-
тѣ работи у насъ съ малки изключения, си
вървяха по единъ легаленъ пътъ, парти-
занскитѣ борби сж водяхъ за принципи;
егоизмътъ и користолюбието въ партизан-
ството не бѣше завзело мѣстото на прин-
ципитѣ. Нашитѣ прочути дипломати, За-
харий Стояновъ и Свирчо Петковъ, не бѣ-
ха още сж възбунтували и не бѣха из-
рѣкли още „наплеватъ“ на принципи и
всичко. Извърши се позорния прѣвратъ,
тури се задъ вратата основния законъ
— конституцията и се отвори широкъ про-
сторъ на безпринципното, на егоизмътъ, на
анархията и на политическия развратъ,
както мѣжду массата, тъй и мѣжду сами-
тѣ водители. Съ извършването на тоя
прѣвратъ въ нашитѣ държавни мъжии се
въплѣти истината, че у насъ едно мини-
стерство трѣбва да падне или да се за-

Статии и дописки се ис-
проваждатъ до редакционния
комитетъ на вѣст. „Народно
Съзнание“, а пари и порѣч-
ки до отговорникътъ.

За частни обявления се пла-
ща по 15 ст. на рѣдъ за всѣ-
ко първо печатанне и по 10
ст. за всѣко последующе.

Неплатени писма не се при-
ематъ.

Ржкописи назадъ не се по-
вращатъ.

държи чръзъ разни простени или непростени срѣдства; съ помощта на народътъ, съ неговото довѣрие, или съ поддържката и подпомагането на всѣкоя вънкашна държава, когато се видѣше невъзможно да се измѣсти едно министерство чръзъ поддържката на народа. И трѣгнъ у насъ ту руска политика, ту австрийска, ту английска, па даже и турска. За вътрѣшното заягчаване на държавицата ни не се и помислюваше: не оставаше време. Колкото за вънкашната, не трѣбва и дума. Ний заприличахме на една гайда, която се надува отъ нѣколко пискуня, а отъ едно ручило излиза само гласътъ: егоизмъ и лични интереси, мѣжду които навременни едвамъ се издаваше: народния интересъ по-горѣ отъ всичко друго. Ний бихме желали да бждемъ по-ясни, да наведемъ примѣри, но тѣснитѣ колони на „Нар. Съзнание“ не ни позволяватъ това. Всѣки, който съ внимание е слѣдилъ работитѣ у насъ, ще се съгласи съ насъ, че ний искаваме една истина, па била тя горчива; да я прѣмълчаваме не ще бжде вече въ нашъ интересъ: злото се корени не съ потаиване, но съ чиста исповѣдь.

(Слѣдва).

ДНЕВНИ НОВИНИ.

МѢСТНИ.

Въ 1-й брой н. г. на „Държавний Вѣстникъ“ четохме единъ приказъ отъ Министерството на Просвѣщеніето подъ Н-о 531, съ дата 11 Декември 1887 год., съ който се отпущатъ 60 лева за пособие на Хюсни Х. Хасановъ, ученикъ отъ III кл. на Софийската класическа гимназия. Хюсни Х. Хасановъ е отъ Шуменъ и братъ на Ахмедъ Х. Хасановъ, единъ отъ най-богатитѣ табаци въ града ни. Последний располага съ 2-3000 лири. Подобни помощи се отпущатъ на бѣдни ученици, и то като се пададе на учепка свидетелство за бѣдностъ отъ страна на градския свѣтъ, което се потвърждава и отъ училищния инспекторъ. Шуменскиятъ кметъ, навѣрно, е надалъ свидетелство на брата на сиромаша Ахмедъ Х. Хасановъ, който не е посмѣилъ да го поднесе на

Инспектора. Желателно би било, Министерството да провѣрва подобни свидетелства, и да не дава паритѣ за беднитѣ ученици на богати хора.

Най-сѣтне слѣдъ 18 дни, вмѣсто слѣдъ законния тридневенъ срокъ, г-нъ Шуменски Окръженъ Управителъ е прѣдалъ на Шумп. Окр. II. Ком. протоколитѣ по станжлитѣ въ града ни на 10 Януарий избори за градския свѣтъ. Ний ще почакаме още малко врѣме и тогава ще поговоримъ по надълго за тая работа.

РАЗНИ.

Негово Царско Височество се е завърнало отъ Бургасъ прѣзъ Пловдивъ за София.

Както се научаваме, Габровската гимназия била вече затворена, по причина на нѣкакви смущения мѣжду ученицитѣ. Като съжеляваме за случившето се, ний се общаваме да поговоримъ за тоя деликатенъ въпросъ въ идущий брой, слѣдъ като получимъ по подробни свѣдения.

Четемъ въ *Виенеръ Абендиостъ*:

Австро-Унгарското и Германското правителства сж намѣрили за добръ да обнародватъ тѣхния съюзенъ договоръ отъ 25 Септември 1878 год., за да се турп край на сжмненіята за чисто отбранителнитѣ намѣрения на договора. Двѣтѣ правителства, въодушевени отъ желанието си да поддържатъ мира и да прѣдварятъ, колкото е възможно, да не бжде смутенъ, се убѣдили, че обнародването на текста на тѣхния договоръ ще прѣмахне най-малкото сжмнение по тоя прѣдметъ.

„Като разсѣдихъ, че съюзнитѣ Господари сж длъжни да глѣдатъ като на една необходимая длъжностъ да бдятъ, при всичкитѣ отношения, за сигурността на тѣхнитѣ Империи и за спокойствието на тѣхнитѣ народи: че, чръзъ едно здраво съглашение, тѣхнитѣ Империи ще могатъ да достигнатъ по-лѣсно и по-точно да изпълнятъ своитѣ длъжности; най-сѣтнѣ, че едно нѣтъмъно съглашение на двамата Императори не ще може да заплаши нѣкого, но съ него ще е по-достигнимо заздравяването на Европейския миръ, който е постигнатъ

чръзъ постановленията на Берлинския договоръ; двамата Императори, като се общаватъ тържественно да не пекатъ да отгаджатъ никога една нападателна тенденция на тѣхната конвенция, която е чисто отбранителна, рѣшихъ да свържатъ единъ миренъ съюзъ, отбранителенъ и взаименъ.

Назначихъ се по това, като пълномощници, контъ Андранъ и князъ Хенри VII Реусъ.

Члѣнъ I-ий. Ако една отъ двѣтѣ империи се нападне отъ Русия, двата съюзника се задължаватъ да се притекатъ на помощъ единъ другиму съ всичката военна сила на Империята, и, слѣдователно, да сключватъ миръ само слѣдъ общо съгласие.

Члѣнъ II-ий. Ако единъ отъ съюзницитѣ се нападне отъ друга една сила, другия съюзникъ се задължава да пази една благорасположена къмъ нападающия си съюзникъ неутралностъ. Но въ случай, че тая нападающа сила бжде поддържана отъ Русия, било подъ формата на едно активно съдѣйствие, било чръзъ военни мѣрки, които да заплашватъ нападающия съюзникъ: тогава, задълженіето за взаимно помагане съ всичката военна сила, както е казано въ I члѣнъ, влиза тогъ-часъ въ сила, и войната ще бжде тогава обща за двамата съюзници до сключването единъ еднакво общъ миръ.

Члѣнъ III-ий. Тоя договоръ, съобразно неговия миролюбивъ характеръ, трѣба да се държи тайно, за да не се даде поводъ за всѣко лъжливо прѣтължуване; и само слѣдъ съгласието мѣжду двѣтѣ страни и специално споразумѣние ще може да бжде съобщенъ на една третя сила.

Двамата съюзници, слѣдъ като си напомятъ опрѣдѣленитѣ отъ Императоръ Александра чувства при свижданіето въ Александрово, исказватъ надѣжда, че въоръженіята на Русия не ще се покажатъ заплашителни за тѣхъ и, по тая причина, тѣ нѣматъ, за сега, никаква причина да съобщятъ това на Царя, но въ случай че надѣждата имъ се не сбъдне, двамата съюзници признаватъ за лойялна длъжностъ да уведомятъ Императора Александра поне конфиденциално, че ще глѣдатъ всѣко нападение, отправено противъ единъ-тъ отъ тѣхъ, отправено противъ двамата.

Подписали: *Андранъ.—Реусъ.*

ПОДЛИСТНИКЪ.

МАХМУДКА,

разказъ отъ В. И. Немровичъ-Данченко.

Прѣводъ
отъ

В. Юрдановъ.

(Продължение отъ брой 27-й).

— Е... Тѣй или нѣтъ, ще испроводя по-скоро тоя турчинъ, и Богъ да му е на помощъ. Нека генерала рѣшава, какво да прави съ него... Не ли виждамъ съ него тука ще си изгубиме умътъ.

— Азъ бихъ ви само за едно нѣщо помогналъ,

— Какво е?

— Азъ самъ искамъ да пдъ при генерала.

— Чи?

— И ще заведе моя Мехмедъ-бей.

Полковника хвърли поглѣдъ на кятѣтъ и, безъ да глѣда Майора, проговори:

— Чи какво, не ли и конь ще му трѣбва...

— Азъ имамъ палишенъ, отъ турскитѣ, които ги хватихме.

— Нѣмамъ нищо противъ това. Нищо... Тамъ рѣдайте го на генерала... Вече съвършено официално свърши полковника.

IV. Иванъ Томичъ паднахъ подъ глоба.

Бавно, придруженъ отъ все тѣй тъжовния Мехмедъ-бей, Иванъ Томичъ приближи къмъ нашитѣ аванпости.

Ето, като че изъ мѣлата, се исправи единъ конний казакъ, който стоеше на постъ. Двама още лѣжахъ до него. Привързанитѣ о забитий въ земята колъ коне мирно си ѣдахъ сѣно отъ общата, хвърлена прѣдъ тѣхъ, купчинка сѣно. Като видѣхъ офицера, казакитѣ бърже скочихъ на крака.

— Какъ сте, братя, гдѣ води тая пѣтка? показа той на дълбокня долъ, който се почваше тукъ.

— Кѣтъ турцитѣ, ваше високоблагородие!

— Не се ли виждатъ тѣ дѣтѣсѣ тука,— въ тоя долъ?

— Не. Тѣ нѣтъничко не правятъ, мируватъ... Вчера много ни безспокояхъ, а сега, слава Богу! Омарлушихъ се!

— Напраздно тѣ стрѣлятъ!

Иванъ Томичъ повика слѣдъ себе си турчинъ и се пустихъ по долѣтъ. Чръзъ мнута, достигнихъ го единъ казакъ яхналъ на конь.

— Какво искашъ?

— За всѣкий случай, ваше високоблагородие! Да не ви се случи нѣщо. Чи турцитѣ сж близо...

— Не трѣбва, не трѣбва...

— Че и робъ водите съ вазы си. Да не избѣга.

— Не, не трѣбва. Върни се на дпрѣ! — Казакътъ се върна.

Около половинна часъ ездачитѣ вървахъ мѣлчишкѣ. Най-сѣтнѣ Иванъ Томичъ се спрѣ.

— Ето какво, Мехмедъ-бей. Отъ тукъ до вашитѣ е вече близо... Махвайте се вий отъ насъ, идете въ Едрене при дѣтцата си, чувате ли... И азъ имамъ дѣтца... Е, какво още?... Карайте карайте и по-скоро! Нѣма време за чакане... А то, че и може, да се раздума.

Турчина като че се вдърви. Само съ очитѣ си мигае, очевидно, нищо не разумѣваше.

— Казвамъ ти, върви си при домашнитѣ. Чуваши ли...

Мехмедъ-бей, бърже, прѣди Иванъ Томичъ да може да се сѣти, наведе се и му цалуна рѣка...

— Послушай, русине... това но мож ти го исплати съ нищо... А да ти пожелаа, што ти да попаднешъ въ такова положение и съ такива, както си ти, добри отъ нашитѣ да се срѣщнешъ, — не смѣя... Помни едно: Богъ е единъ. Вѣритѣ сж разни, а Богъ е единъ. И тѣй, азъ и дѣтцата ми, до като сме живи, ще помниже, какъ ти братствува съ мене по Божески.

Прощавай, русине. Прощавай!

И като да се боеше, че Иванъ Томичъ ще

Различно глѣдатъ вѣстниците на обнародването текста на съюзния договоръ, сключенъ между Австрия и Германия на 25 Септември 1879 год.

Единъ отъ Австрийскитѣ вѣстници не прѣд-виждатъ отъ това никакво промѣнение въ вървежа на политиката; други глѣдатъ, че това е отправено по адреса на Русия да се спре отъ пътятъ, въ който е влѣзла. Английскитѣ вѣстници тоже глѣдатъ на обнародването на договора като едно строго прѣдостережение, отправено къмъ Русия и мислятъ, че тя ще трѣбва да отетжни прѣдъ заплашването. Германскитѣ вѣстници, като обявяватъ за миролюбивия характеръ на договора, казватъ, че това обнародване трѣбва да убѣди Франция и Русия за характера на договора, ако до сега сж се сжмнявали и че, въ сжщото врѣме, то е едно обаждане за когото-да-е, който би пожелалъ да смути мира.

Италианската камара съ 240 противъ 7 гласа е вотирава доверие на правителство вѣдствие една декларация отъ г. Криспи, въ такава смисълъ: Италия не може да остане равнодушна (индиферентна) при обнародването на съюзния договоръ между Австрия и Германия. Това обнародване е едно изявление на желанието за поддържане мира; и Италия работи за тая цѣль. Трѣбва, прочее, той да има една силна армия и флота.

Брюкселскій *Нордъ*, като говори за обнародването на австро-германскій договоръ и за миролюбивата цѣль, която тия двѣ сили претендиратъ че преслѣдватъ, казва че е мжчно да се види отъ пръвъ поглѣдъ, какъ обнародването на една конвенция, отправена противъ Русия, би могло да произведе единъ умиротеленъ ефектъ.

Твърдѣ много се занимаватъ тия дни въ Виена прѣдъ видъ на постѣпките на Русското правителство за сключването на единъ заемъ отъ 300, или по казанкето на други, 500 милиона рубли. Отъ една телеграма отъ Берлинъ до в. *Френденлатъ* се види, че прѣговори се водили между агенти на Русското правителство и Парижскитѣ финансии за въпросния заемъ. Прѣговоритѣ били почти на свършване, ако и да се заключавали отъ прѣдло-

се раздума, Мехмедъ-бей силно одари коньтъ и се скри напредъ.

Като почака цѣколко минути, майора се върна на дирѣ...

Ето вече нашия аванпостъ се виждаше. Сжщия казакъ се затѣче на срѣща му.

— А знаешъ ли, чи ти си ималъ право.... Турчина побѣдихъ отъ менъ.

Казакътъ втречено заглѣда въ лицето на майора.

— Какво пъкъ, нека върви... И безъ това нѣма гдѣ да дѣвамъ робитѣ!

Полковникътъ въ крайно вълнение се расхождаше отъ нѣтъ до нѣтъ, когато се върна при него Иванъ Томищъ.

— Е!.....

— Арестувайте ме... Азъ испустихъ робътъ... Полковника подскочи къмъ него, бърже го прѣгърна и цалуна.

— Ето, той и ще бже подарѣкътъ на Владя за Нова година... Сега, салматината, на сънъ не ще ме връзка...

— Въ всеки случай трѣбва да се съобща.

— Защо?

— А писмата?

— Ето ги тѣ, въ печката! Азъ ги вече изгорихъ... Въобразявамъ си, какъ той, сирмашниката, сега... прѣпусна къмъ домашнитѣ си...

КРАЙ.

женитѣ условия отъ французскитѣ финансии които, за успорение на заема, сж прѣдлагали за гаранция приходитѣ отъ желѣзнитѣ пжтища. При всяко че Русското правителство нека да прикрие цѣлѣта на заема, като казва че билъ назначенъ за построяване желѣзници въ Сибирь, Германскитѣ и Австрийскитѣ вѣстници не се стѣснватъ да казватъ, че той заемъ се прави отъ Русия за да може да посрѣщне разноситѣ за военнитѣ си приготовления.

Ето словото, което князь Бисмаркъ е произнесълъ на 25-ий т. м. въ германскій Райхстагъ, и което телеграфътъ ни донася съкратено:

— Князь Бисмаркъ започна словото си, като каза, че Франция си е избрала единъ Президентъ прителъ на мира; че миролюбивитѣ чувства прѣобладаватъ отвъдъ Рейнъ; и че той може, прочее, да успокои общественото мнѣние въ това, че изглѣдитѣ отъ страна на Франция сж станали по миролюбиви.

Колкото за Русия, продължава князь Бисмаркъ, азъ съмъ пакъ на сжщото мнѣние както и кога напредъ казахъ, че ний пѣмаме страхъ за нападение отъ страна на Русия. Не трѣбва, дѣйствително, да се опѣнява положението по увѣренията на вѣстниците.

Азъ не вървамъ руската пресса; азъ вървамъ абсолютно думитѣ на Рускій императоръ.

Премамъ, че съсрѣдоточаването на русскитѣ войски по рускитѣ граници може да привлече нашето внимание, нѣ не виждамъ никакъвъ мотивъ отъ естество да прѣдизвика една война съ Русия или съ Европа. Даже една война съ Франция не ще повлече слѣдъ себе и война съ Русия; нѣ, напротивъ, една война съ Русия ще повлече слѣдъ себе и война съ Франция.

Не можъ да искамъ отъ Русия пяснения за съсрѣдоточаването на нейнитѣ войски, нѣ вървамъ, че Русия чака, може-би, една источна криза; и тя иска да направи своитѣ дипломатически искания по силни; нѣ источни въпросъ за насъ е отъ второстепенна важностъ.

Г-нъ Бисмаркъ припомня, че положението е било обтѣгнато между Пруссия и Русия отъ 1848, нѣ че всекога примирение се е достигвало чрезъ интимнитѣ отношения на тримата императори; при всяко това Пруссия бѣше всякога длѣжна да увеличава силитѣ си, за да бже силна за всеки случай.

На свършакъ князь Бисмаркъ казва: „Вопиственитѣ тенденции на Русия и Франция ни задѣлжаватъ да се запазваме. Пруссия всекога е била услужлива къмъ Русия, на която сме принесли много услуги и за които можемъ да ѝ искаме признателностъ. Въпрѣки нашитѣ традиционни приятелски отношения, приятелството на Русия за насъ е поохладнѣло.

Азъ казвамъ това, за да изясня нашия съюзъ съ Австрия.

Въ врѣме на конгреса, азъ направихъ всичко възможно за да се приемжтъ желанята на Русия, нѣ, при това, азъ не и щяхъ да разсърдвамъ Австрия; защото, ако поощахъ да го направя, щѣхме да останемъ сами и въ абсолютна зависимостъ отъ Русия.

Публикуването на нашия съюзенъ договоръ не е ни ултиматумъ ни заплашване. Договоритѣ ни съ Австрия и Италия сж изражение на общността на интереситѣ и усиления, които иматъ за цѣль поддържането на мира.

Не може да има страхъ отъ гитѣтъ на Русия. Русия не би воювала по мотиви отъ гитѣтъ.

Ний пмаме на всяка наша граница единъ милионъ добри солдати, безъ да се сжбтатъ резервиститѣ.

Ний се опитваме да одържимъ нашитѣ старп отношения съ Русия; нѣ ний не отиваме по подиръ никого.

Русия трѣбва да признае лоялното повѣдение на Германия относително България. Ако Русия ни покани, ний ще поддържимъ нейнитѣ основани върху рѣшенята на конгреса претенции, прѣдъ Султана.

ДОПИСКИ

Нощни депутати.

Народната воля при пазбране народни представители са проявява и искава *депъ*, свободно и открито безъ да има най-малкия натискъ отъ страна на мѣстнитѣ полицейски власти. Обаче работата не тѣй е станжала въ памятниа градъ Котелъ. Голѣмата важностъ и интересъ — да се разбере отъ народа какви елементи влизатъ въ съставътъ на Народното Събрание, ме каратъ да ви изложъ на кжсо какъ сж станжли тука изборитѣ на двамата депутати, отъ които една е *повилитлия* Мѣдвѣнчанниъ Захарий Стояновъ.

За два или цѣколко дена до изборѣтъ, Захарий Стояновъ пристигналъ въ Котелъ. Срѣщналъ се съ всички писарчета, расили и градски агенти. Ходилъ до изборитѣ по расходка придруженъ отъ малчугани, които за честъ считали да имъ подаде деликатната си ржчица и да покаже суйтариджийскитѣ си масали, съ каквито е пренѣлена киглата му „Чардафонъ Великий“. Старп, младп се редили по проткитѣ да го видятъ какъвъ е хубавецъ. На кжсо дошълъ, далъ инструкциитѣ за изборѣтъ и заминжалъ да го пѣма за денѣтъ, въ който народната воля или яростъ щала тържественно да му искаже презрѣнието си.

Въ деня на изборитѣ събиратъ се избиратели мирно-тихо въ училищното здание. Самъ председателя на Сливненската окржжна постоянна комисия пристига за отваряние изборитѣ. Избрало са бюро отъ най-първитѣ и честни граждани. Начелжли се живи агитации. Късали бюлетнитѣ на избирателитѣ цомъ името Захарий Стояновъ не било написано. Заплашвали избирателитѣ съ бѣи, интрипиране, ако не гласоподаватъ за правителственитѣ кандидати. Имало тѣй сжщо и богато черпание, пастарма и хлѣбъ на циганитѣ, нѣ всичко на вѣтръ станжло.

„Патриотитѣ за себѣ си“ като видѣли, че не ще можжтъ да сполучжтъ въ изборѣтъ на чело съ тогавашния околийскій началникъ Астарджиевъ, спуснали се срѣщо избирателитѣ мирни граждани съ викове: „долу чернитѣ души, долу предателитѣ“ и пр. Началика даже навалилъ ржждивата си сабя. Виковетѣ и отъ двѣтъ страни тѣй се усилили, щото работливитѣ Котленски жени прирѣли на хуркитѣ и становетѣ си. Дѣцата се изпоплашили. Растичали се старп и млади и жени изъ кжщята да търсятъ прибѣжище безъ да знаятъ кое е припната на смущението. Гражданитѣ-избиратели викали: „долу мѣдвѣнчани съ прѣснати глави — долу Захарий Стояновъ *суйгарето*“. Тѣхнитѣ викове отпослѣ били претѣлкувани съ викове противъ правителството и достоинциитѣ, нѣ безъ всякако послѣствие. Въ тая неправна *борба между свободата и тиранията* излиза единъ старъ и почтенъ гражданинъ по име дѣдо Петръ, който до това време билъ простъ зритель. Хванца се за сабята на началника съ думитѣ: „Стои! какво правитѣ, кого ще съчешъ? Отъ предѣ ти стоятъ хора, които хлѣбъ ти даватъ да ѣдешъ и пр.... Подиръ тази рѣшптелностъ на дѣда Петра, „патриотитѣ за себѣ си“ усѣтили, че алѣ отива работата и единъ по единъ покриватъ се по дюгенитѣ и крѣчитѣ, а избирателитѣ-котленци *куно* събрали се въ Главното училище, съставили протеста си, подписали го и се разотпили по кашята. Самъ кмета Тодоръ Станчевъ телеграфически донесълъ министру-прѣдседателю за изборѣтъ

не стапжлъ. Протеста на гражданитѣ отпослѣ билъ сксжалъ отъ единѣ пияница за 100 драма вино-едно черпанне. Мръква се. Всички избиратели отъ града*) прибрали се дома и разказвали на семействата си, какъ станало и какъ отишло съ изборѣтъ. Хиляди проклетия и хули се пинали по адреса на нѣкой си *черенъ циганинъ*, които поплачосалъ мало и голѣмо въ най-мирния градецъ. Всички граждани биле доволни отъ несполуката и радвали се, че народната воля побѣдила. Обаче не тъй излъзла комедията. Патриотитѣ за себѣ си, въодушевени отъ клятвитѣ си предъ Захария Стояновъ-че само тѣ сж истинскитѣ поддржатели на днешното патриотическо правителство, решили *смарлама* да направятъ изборъ, че името на героя си суйтарето да го наложатъ на Народно Събрание като най-редовенъ и безопасенъ. Събиратъ се въ околийското управление часа по 6 алатурка. Привикватъ председателя на комисията и градския кметъ. Точно числото на тия които откраднѣхъ и изнаменихъ народната воля, може да се узнае отъ околийския началникъ. Шумулили, шумукали и работа свършили за 1/2 часъ, като избрали Захария Стояновъ и Хаджи Тодора Станчевъ. Сутрешта, когато обявили резултата си, гражданитѣ стѣжмиватъ слѣдующата телеграма, която била поднесана около съ 300 подписа.

СОФИЯ

Г-ну Министру Председателю и коие Председателю на Народното Събрание.

Долоподписанитѣ жители на г. Котелъ силно протестираме противъ лъжливий изборъ, прѣдставенъ вамъ за избранитѣ депутати Захария Стояновъ и Хаджи Тодоръ Станчева, защото изборитѣ не станахъ, но причина че окол. началникъ Астарджиевъ заедно съ стражаритѣ си и старшия Гунчо Тодоровъ**) съ голи сабли и револвери произведохъ скандалъ и прѣсѣхъ населението още въ началото на изборитѣ. Като отблъсваме законността на тоя лъжливъ изборъ, настояваме, господине Прѣдседателю, да направите надлѣжното отъ ваша страна распорѣждане за изслѣждане дѣлото и за наказване виновницитѣ

(Слѣдватъ подписитѣ).

И съ тоя невиненъ протестъ нищо не се свършило. Избранитѣ явяватъ се въ Народното Събрание съ нѣколко десетини гласове за смѣтка на нѣколко десети хиляди. И двамата качихъ пиинани на гърдитѣ си. Хаджи Тодоръ се вържъ тука здравъ и чървенъ. Когато го попитали за новини отъ Събраниято, той имъ отговарялъ, че стоялъ близо до вратата, та неможалъ да чуе що се говори и разнеква. Много лошо била построена залата. Весели нѣкои граждани по приятелство питали го още, колко е турижлъ на страна и за какво му се дало напишѣтъ.—Слава богу ще си посрѣщнемъ геченжека. Нишанѣтъ ми е даденъ, защото поддржамъ патриотизмѣтъ и България въ Котелъ, биле приказкитѣ на многоуважаемия Котлен. пощенъ депутатъ Хаджи Тодоръ. Да видимъ какъвъ отчетъ ще напише Захарий Стояновъ, който отъсрамъ не въспрелъ да бѣде котленский избраникъ.

За допълнителния изборъ ще ви пиимъ съ второ.

Котленский Гражданинъ Х.

КОТЕЛЪ, 14 Януарий 1888 год.
ТЕЛЕГРАММА.

Котленскому Кмету.

Що правите? Срамота! Изберете наши ими Белберова отъ Жеравна. Отговорете М...

Прѣдседателъ Бойчевъ.

Негово Царско Височество благоволилъ да посѣти столицата на Южна България. Всѣки

*) Отъ селата още презъ деня си отишли, като станалъ скандалѣтъ.

**) Героя и роднината на Захария Стояновъ, който се неизострената си сабя покорилъ цѣлата Камчия. Вжждъ "статията за прокуроритѣ" въ в. Своб.

градъ отъ бившата Румелия пожѣлалъ да испрати прѣдставителитѣ си въ Пловдивъ съ благодарителни ардеси. Котленци незакжсяхъ да набержѣтъ депутацията си и да приготвятъ най-предаенъ и покоренъ адресъ съ роскошна подноска. Депутацията се състоеше отъ двѣ лица: Иконожѣтъ попъ Иванъ и познатия на Шумленци г. Б. Райновъ. Всичко се приготви и настана за нхѣ най-сполучливо и задоволено. Сутринята на тръгване прѣдъ кѣщата на избранитѣ, кметството прати конетѣ, адресѣтъ съ пълномощнитѣ писма. Даже дѣдо попъ бѣше тръгнѣлъ, когато помощника на кмета запжхтилъ съобща на г. Райнова, че отлага ходянието имъ въ Пловдивъ съ горнята телеграма.

Тази е историята на една отъ многобройнитѣ южно-български депутации, за които малкото ни вѣстници проглушихъ свѣтътъ. Ний оставяме на благоразумнитѣ читатели да отгадаятъ заповедитѣ на прѣдседателя на Сливненската Окр. Постоянна Комисия. Ще си позволимъ да попитаме днешното патриотическо и свободолубиво правителство какво значи тоя безобразенъ маневръ? Свободни ли сж гражданитѣ—данъкоплатци въ изборѣтъ на подобни депутации? И защо довѣренитѣ му органи въ провинцията се боятъ отъ сѣиката на най невинитѣ работи, които сж въ интересѣтъ на короната? Напразно питае. Намъ нѣма да се отговори както за много други въпроси. Напротивъ ще ни се даде да разберемъ, че сега е времето (царството) на евтинитѣ патентовани патриоти. Не по-малко е срамъ и скандалъ за града Котелъ, гдѣто се остави на единъ непознатъ Бойчевъ да признава волята на гражданитѣ и да се подиграва съ върноподаиническитѣ имъ и прѣдани чувства къмъ князѣтъ. Въ силата на кой законъ или правителствено распорѣждане тоя достоенъ прѣдседател на Постоянната Комисия си позволява да прѣдписва тъй грубо на тукашното Градско-Общинско Управление, кого да набержѣтъ? Па и защо бѣдний градский бюджетъ да се товари съ 10 турски лири нѣтти пари, когато нѣма прѣдвидена сума за подобни случаи? И най сѣтне какъ може единъ жеравиенецъ да изражава чувствата на Котленци, когато послѣднитѣ имѣтъ своитѣ много по-достойни лица, готови и на свои срѣдства да отидатъ въ Пловдивъ?

Котленский гражданинъ Х.

Крѣщи!..

Крѣщи за равенство, за братство, за свобода; За правдата честенъ бой неуморно води! Громко деснота приклитай! И въ народа Съзнанието и мжжеството му буди!

Крѣщи—и съ прижѣри, съ думи и перо, Крѣщи при всички, на всѣкадѣ и всѣкога, Макарь и да те нарежѣтъ човѣкъ безъ вѣра Солидинѣтъ съ шкембета тѣжки господа!..

Нѣка сж думитѣ ти горчива насмѣшка И кипижа страсть, като лавата горѣща. И ако би се съ затворъ ти свърши, Опрѣжъ на рашетка тѣмнична, -все пакъ крѣщи.

И ако деспота съ ржка грабителска Тебе, най сѣниѣ, би оловилъ за гърлото, Та не би ималъ сила да извикашъ: „на бой“! Макарь безгласно-плюй му, герою, въ лицето.

(А Чорный).

ЗА СВѢДЕНИЕ.

Ако и на края на вѣстника, съобщаваме, че отъ два дни насамъ нашитѣ противници прѣсжѣтъ слухове, че щѣли сме да правимъ съ тѣхъ *компромисъ*. Като съ тѣхъ хора никога компромисъ не ще приемемъ. Ще изпълнемъ всѣкий нашъ стѣпартизанитѣ, който преме да се мири съ Ранчевци. Тѣ сж вече отчаени. Като имъ показажъ лакатъ клубиститѣ, идатъ при насъ. Съжеляваме ги.

Кореспонденции.

Приятелю И!

Они, за когото ни бѣхте писали, е вече тукъ. Всѣки день го виждаме. Личи си, че ще излъзе такъвъ, какъвто ни го прѣдставяхте. Нѣ тукъ той спромаха. си ходи съ подвита на долу опашка. Неговий *бобонлажъ* тукъ не мицува! Какви по жбести има тукъ, и пакъ нищо.

Да прѣмнимъ на другия въпросъ. Последното Ви писмо ни утѣшава. Ето защо: Въ първото си писмо Вий ни патакваше, че сме се показвали опозиция на *патриотическото* на правителство, като сме пописвали сегисъ-тогисъ нѣщо за Захария и Свирча. Ний Ви отговорихме, че тия *свѣтила* не сж правителство и че не можемъ да търпимъ да прокарватъ прѣзъ *тѣжната* „Свобода“ ограничения на правата на народа и пр. пр. Вий бѣхте се разсърдили и даже сте пратили нѣщо като дописка до в. „Добруджа“, както се виждаше отъ едно антрѣфе въ тоя вѣстникъ, и сте ни обвинявали въ Радославизмъ. Нѣ сега вече сами идите да ни оправдавате за това, за което ни обвинявахте. Сега едвѣмъ, като видѣхте всѣко *нагледно*, вий сте се убѣдили въ това, за което ний отдавна прѣдвждахме.

Питате ни, защо сме мълчали за закона за печата. Ами какво да правимъ? Има ли нѣкой да слуша? Кой е той, кажи ни го!? Хората се избрахъ чрѣзъ *назови-избори* такива депутати, които, съ малки исключения, не сж смѣтили на гжкъ да кажѣтъ прѣдъ повелителната воля на Свирчовци! Така се истака платното. Сега сѣбили казали това и онова, не прави пари, братъ. Хората сполучихъ да свързатъ езика на вѣстникаритѣ. Сѣга вече и министритѣ тукурѣчи сж неприкосновени. Вий казвате още, че *либералний* Свирчо и *демократа* Захарий-парто и *тути кванти* смѣтали, кроляли и рѣшавали и щѣли да докаратъ единъ день да оспнижъ нѣкоя сутрина въ джоба на консерватритѣ, на тогава не само тоя законъ, нѣ още много други заедно съ Конституцията щѣли да прѣмнижѣтъ прѣзъ тѣхното сито. Хубаво, ами сега ли угадихте тая работа? Съжеляваме.

За другитѣ питання не ще кажемъ ни дума. Вий се сѣрдите, че сме Ви отговаряли въ частинитѣ писма прѣзъ вѣстника си. На какъвъ отъ това? Кой може да знае кой е И. съ тояката?

Г-не въ г.? Пратеното Ви ще обнародваме съ всѣко благодарение въ идущий брой. И ний осажме вашитѣ. Поведението имъ е непростително. Вий много чакахме да се показжѣтъ, нѣ все лаковничатъ. Вижда се, глѣдатъ само за себе си.

ТЕЛЕГРАММИ.

Отъ Агенция Хавасъ.

ПЕТЕРБУРГЪ, 22 Януар. *Новое Врѣме* борва увѣряванията на Берлинский *Военный вѣстникъ*.

Той казва, че мѣркитѣ на Руссия сж чѣсто отбранителни. Австро-германскитѣ сили, въ нѣкоп близо до границата околности, сж вече отъ русскитѣ.

Руссия, прибавя сжщия вѣстникъ, не може да земе ни единъ кжсъ германска земя, нѣ не ще отстѣпи ни единъ кжсъ отъ русскитѣ територия. Ако Германия нѣма нападателни намѣренния, не трѣбва да се страхува, че бѣде нападенията отъ нѣкоя страна.

Поправка. Въ 26—27 брой стр. 6, редъ и 9 на вѣстника ни погрѣшно се е напечатало: *сладъ пристиганието на управителя*, което то трѣбва да се чете *сладъ пристиганието на тулумбата*.